

همشهری کین

مردی در زندان خویشتن

تیم در کس

نگاهی دیگر به فیلم همشهری کین اثر ارسین ولز

ترجمه‌ی سعید دژفر

با مقاله‌ای از سعید عقیقی

نشر اختران

فهرست مطالب

- پیش گفتار ۷
۱. مصاحبه با همسر سابق کین، سوزان کین ۳۵
۲. خاطرات والتر پارکز تاچر، قیم قانونی کین و بانکدار ۳۷
۳. مصاحبه با مباشر کین، برنستین ۴۹
۴. مصاحبه با بهترین دوست کین، جیدیدا یا لیلند ۶۵
- تدوین شش صحنه‌ای صبحانه ۶۷
۵. مصاحبه‌ی دوم با سوزان، همسر سابق کین ۹۳
۶. مصاحبه با ریموند، سرپیشخدمت کین در زانادو ۱۰۷
- رُزباد در گذر زمان: نوشته سعید عقیقی ۱۱۵
- کتاب‌شناسی همشهری کین ۱۴۵

پیشگفتار

همشهری کین پُرافتخارترین اثر در تاریخ نقد فیلم است. حدود سی کتاب و تعداد بی‌شماری مقاله و گفت‌وگو درباره‌اش وجود دارد، و حیف بود که هشت دهه بعد از پیدایش‌اش، صاحب کتابی به زبان فارسی نباشد. کتاب تیم درکس از مجموعه‌ی انستیتوی فیلم آمریکا، اطلاعات تاریخی گسترده و دقیقی از فیلم را در اختیار خواننده قرار می‌دهد، و با توجه به رویکرد تاریخ‌گرایانه‌ی نویسنده، مقاله‌ای به انتهای کتاب افزوده شده که بیشتر به جنبه‌های درون‌متنی همچون درام‌پردازی، زیبایی‌شناسی و سبک بصری فیلم پرداخته است. این تکنگاری به‌مناسبت هفتاد و پنجمین سال تولید فیلم، به دستدارانش پیشکش می‌شود.

ویراستار

فیلم همشهری کین (محصول ۱۹۴۱) شاهکاری کلاسیک، جسورانه و پیچیده است که با دربرداشتن صحنه‌های استثنایی و بازی‌های چشمگیر، تکنیک‌های سینمایی، شگردهای روایی و نوآوری‌های تجربی بسیار (در فیلم‌برداری، تدوین و صدا)، شاید مشهورترین و ارزشمندترین اثر سینمایی ارزیابی شده در سطح جهانی باشد.

کارگردان، بازیگر نقش اصلی و تهیه‌کننده‌ی این فیلم، یک نفر است: نابغه‌ای به نام اُرسین ولز^۱ که با هرمن منکه‌ویچ و جان هاورثمن که، در آن زمان در نوشتن فیلم‌نامه شهرتی نداشت، و با گِرگ تولند — فیلم‌بردار چیره‌دستش — همکاری داشت (سهم هریک از این افراد و کمکی که به پرداخت فیلم‌نامه کرده‌اند، طی چند دهه، به‌شدت مورد مناقشه بوده است). دورین تولند، با تأثر از فیلم ترسناک و اکسپرسیونیستی عشق دیوانه‌وار^۲، ساخته‌ی کارل فروتد (۱۹۳۵)، تأثیری ژرف بر این فیلم داشته است.

این فیلم که مبلغ ۸۰۰،۰۰۰ دلار صرف ساخت آن شد، حتی در زمان اکران نیز تحسین همه‌ی منتقدان را برانگیخت. نمایش همشهری کین موفقیتی تجاری در بر نداشت. این ناکامی را (که تا حدی معلول توزیع محدود و پخش همراه با تأخیر استودیوی آر.کی. اُ آن هم به‌دلیل اعمال فشار و. ر. هریست — ناشر معروف — بود) بعدها پخش مجدد فیلم پس از جنگ جهانی دوم و کسب قدرشناسی و تصدیقی شایان (هر چند دیر هنگام) از اروپا و سپس نمایش تلویزیونی‌اش، جبران کرد.

از آن جاکه به نظر می‌آمد همشهری کین پاره‌ای وقایع و شخصیت‌های زندگی ویلیام رندلف هریست، یکی از ناشران و منتقدان قدرتمند در

---

۱. Orson Welles: وی در زمان نخستین حضور سینمایی‌اش در این فیلم فقط ۲۵ سال

داشت!

2. Mad Love

3. R.K.O